

Anvisningar om statsbidrag till regioner för att stödja och stimulera barnhälsovårdens förebyggande arbete med utökade hembesöksprogram 2024

Bakgrund

Socialstyrelsen har regeringens uppdrag¹ att stödja och stimulera barnhälsovårdens förebyggande arbete med hembesöksprogram.

Den svenska barn- och ungdomshälsovården behöver bli mer sammanhållen och genomföra fler förebyggande och hälsofrämjande insatser. Det finns också behov av insatser för en god språkutveckling samt språkkunskaper i det svenska språket. Uppföljningen av barn behöver förbättras, bland annat genom en ökad samverkan mellan centrala aktörer, exempelvis barnhälsovården, mödrahälsovården, tandvården, socialtjänstens förebyggande verksamhet och förskolan.

Utifrån detta ska Socialstyrelsen genomföra ett antal åtgärder. Vi ska bland annat fördela medel till regioner under 2024 för att stödja arbetet med utökade hembesöksprogram inom områden med socioekonomiska utmaningar.

Samverkan med kommuner

Medel fördelas till regioner som i samverkan med kommuner inför eller vidareutvecklar utökade hembesöksprogram, i områden med socioekonomiska utmaningar under år 2024.

I uppdraget ingår att vidta särskilda insatser för att öka samhällets kontaktyta i förhållande till yngre barn och deras familjer i områden med socioekonomiska utmaningar. Regioner som rekviderar medel måste samverka med andra centrala aktörer och ska därför i samband med rekvisitionen ange vilka kommuner samverkan kommer att ske med, samt hur stor del av bidraget som ska finansiera kommunal verksamhet.

Bidragets storlek

Det finns totalt 82 000 000 kronor att fördela för bidragsåret 2024. Belopp till respektive region framgår av fördelningslista på webben.

---

¹ 2023-05-04, Uppdrag att stödja och stimulera barnhälsovårdens förebyggande arbete med hembesöksprogram, S2023/01608 (delvis)

Vilka kan rekvirera medlen?

Regioner kan rekvirera statsbidraget. Syftet med medlen är att införa eller utveckla utökade hemsbesöksprogram inom områden med socioekonomiska utmaningar. Medlen ska därför riktas mot verksamhet i sådana områden. Om det finns medel kvar efter rekvisitionstillfället, kommer kvarvarande medel att fördelas ut till regioner som i rekvisitionen angivit att de önskar ta del av dessa.

Beskrivning av fördelningsmodell

Fördelningen av bidraget utgår från Statistiska centralbyråns (SCB:s) indelning av områden med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2). Fördelningsmodellen bygger på respektive regions andel barn i åldern 0–5 år totalt samt andelen barn i områden med socioekonomiska utmaningar enligt SCB:s indelning områdestyp 1 och 2. En tredjedel av stödet fördelas utifrån den totala andelen barn mellan 0–5 år och två tredjedelar utifrån antalet av dessa som bor i socioekonomiskt utsatta områden. Uppgifterna om befolkningens mängd är från 2022.

Vad kan medlen användas till?

Det förebyggande arbetet i form av utökade hembesök syftar till att:

- Stärka och vidareutveckla utökade hembesöksprogram inom barnhälsovården.
- Utgå från barnhälsovården och ske i ökad samverkan mellan centrala aktörer, exempelvis socialtjänstens förebyggande verksamhet, tandvården, mödrahälsovården och förskolan.
- Stärka förutsättningarna för en god och jämlik hälsa bland barn, samt till integrationsmöjligheter, med särskilt fokus på barn i utsatta områden
- Bidra till en god språkutveckling, samt goda språkkunskaper i det svenska språket bland barn.
- Bidra till ökat deltagande i förskolan.

Medlen får endast användas inom barnhälsovården och för arbete som anvisningarna anger.

Syftet med bidraget är att införa eller utveckla utökade hembesöksprogram inom barnhälsovården. Under 2024 får statsbidraget användas för att **planera, införa eller vidareutveckla utökade** hembesöksprogram.

Det här bidraget ska därmed endast användas för kostnader för en utökning av hembesöksprogram, och inte för redan existerande verksamhet med hembesök i enlighet med barnhälsovårdsprogrammet

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut statsbidraget under 2024 och det får användas för kostnader för utökade hembesöksprogram under kalenderåret 2024 (1 januari–31 december 2024).

Regeringen har aviserat fortsatta åtgärder för utökade hembesöksprogram. I regeringsuppdraget ingår bland annat att Socialstyrelsens under 2024 ska ta fram förslag på en förordning om bidrag för verksamheter som genomför utökade hembesöksprogram. Förordningsförslaget avses ligga till grund för fördelningen av medel till regioner och kommuner för 2025 och framåt.

Hur får ni del av medlen?

Statsbidraget betalas ut som en engångssumma efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen.

Statsbidraget ska rekvireras via Socialstyrelsens e-tjänst. Läs mer om e-tjänsten och ombudsansökan på Socialstyrelsens hemsida:

<https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/ombud/>

Rekvisition ska ha kommit in till myndigheten **senast den 5 april 2024**. Socialstyrelsen betalar ut medlen löpande efter att rekvisition har kommit in.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Regioner som fått statsbidrag ska senast den 1 mars 2025 återrapportera till Socialstyrelsen hur 2024 års statsbidrag har använts, vilka verksamheter ni samverkat med, inklusive en ekonomisk redovisning. Socialstyrelsen skickar i början av 2025 ett webbaserat återrapporteringsformulär till regionens registratur för vidarebefordran till verksamhet med ansvar för statsbidrag.

Medel som regionen inte har använt eller inte har använt enligt villkoren ska återbetalas till Socialstyrelsen senast vid det datum som Socialstyrelsen bestämmer. Vi skickar en faktura till berörda regioner.